

KÖLELİK ÇEŞİTLERİ ve BİZ KİMİN ve NEYİN KÖLESİYİZ?

Köle deyince aklımıza hemen Amerika zencileri gelir. Amerikan başkanlarından Abraham Lincoln göreve geldiğinde zencilere hürriyet verdiğinde, zenciler bayram sevinciyle sokaklara dökülmüşler artık özgürüz, diye. Sonra bakmışlar ki ev yok, yiyecek yok, yatacak yer yok yani kısacası yoksulluk... Bu sefer tekrar efendilerinin yanına dönmüşler. Demişler ki : “ **Biz özgürlük istemiyoruz bizi eve alın.**” Onlar da demiş ki: Devlet köleliği yasakladı Sizi evlerimize alamayız nereye giderseniz gidin.” Sonunda bakmış ki köleler büyük sıkıntı içindeler. Devlet bu duruma el koymuş. Efendisiyle köle arasında anlaşma yapmak şartıyla köleliği yine serbest bırakmıştır. Yani köleler gönüllü olarak köle olmuşlardır.

Şimdi buradan kendim dahil, bu yazıyı okuyan okurlarıma soruyorum: “ Hepimiz kimin ve neyin kölesiyiz? Yüksek sesle “ Ben kimsenin kölesi değilim!” diye itiraz ettiğinizi duyuyorum. Çünkü kölelik deyince günümüzde Amerikan zencileri aklınıza geliyor. Kendi köleliğimiz aklımıza gelmiyor. Örnek mi ? Kölelik çeşitlerinin hangi birini sayayım. İsterseniz beraber sayalım.

Sigarayı bırakmayan sigaranın kölesi, içkiyi bırakmayan içkinin kölesi, kumarı bırakmayan kumarın kölesi, hovardalığı bırakmayan hovardalığın kölesi. Kısacası insanların ekserisi nefsinin kölesidir. Nefsinin istediğini yapanlar nefsinin kölesidir. Manevi değerlerini kaybeden, Allah’a kul olamayan her insan her türlü köleliğe taliptir.

İsterseniz örnekleri çoğaltalım. Delikanlı askerde sabahın beşinde kalkar göreve başlar. Sonra tezkere alır evine gelir. Sabah ezanı okunur, delikanlı yatağından kimıldamaz. Delikanlı komutanına itaat ettiği kadar, Allah’a itaat etmemiş sayılır. Bu küçük misali isterseniz yine çoğaltalım. İnsanlar öğretim üyelerine, ustaya, patrona, polise, siyasetçi, liderine itaat eder. Ve etmelidir de. Fakat aynı şekilde Allah’a da itaat etmemiz kulluk görevimiz değil mi?. Camide ezan

okunuyor, caminin hemen yanındaki kahve balık sırtı. Kimi çay sohbeti, kimisi oyun heyecanı içinde . Ama ezanı duyan yok. Çünkü kulaklar perdeli. Araf 79 Rabbimiz : “..... **Onların kalpleri vardır ama onlarla kavrayamazlar; gözleri vardır ama onlarla göremezler; kulakları vardır ama onlarla işitemezler. Onlar hayvanlar gibidir, hatta daha da şaşkındırlar. İşte asıl gafiller onlardır.”**

Belki bu buyruğu hakaret sayabilirsiniz. Ama saymaya hakkımız yok. İnsanı başka canlılardan ayıran en büyük özelliklerden biri de, kendisinin ne olduğunu merak etmesidir. İnsan kendisinin ne olduğunu, nereden gelip nereye gittiğini merak ediyor. Böylece kendisini çeşitli görünelere göre çeşitli biçimlerde sınıflıyor. Kendini bir yerlere yerleştiriyor Ve kendisine bir de o yerden bakmayı deniyor. Ama her seferinde İnsan kendini, son tahlilde eyleyen bir varlık olarak belirliyor.

İnsan aslında özgür olarak yaratılmıştır. Zaten özgürlük de yaratılışında vardır. Ama bu özgür iradesi başıboş bırakılmamıştır. Fıtratına aykırı olarak şeylere yasak konularak onu zarardan korunamaya çıkışılmıştır. Cennetteki yasağı da bu yönden değerlendirmekte yarar var. İnsana, yasak ağaca yaklaşma istidadı da verilmiştir. Ve bu yasakları işleme gücü de verilmiştir. Aynı şekilde hayvana da yemesi ve yememesi gereken şeyler de vah yedilmiştir. Ama Hayvan yemesi gereken şeyleri yer. Yenilmemesi gereken şeylere meyletmez. İnsansa, yapması ve yapmaması gereken şeylerin tümüne meyillidir. Onu, bu meyinden alıkoyansa iradesidir. Yani her şeyi isteme ve istememe hususundaki karar verme yetisi.

Hayvan ve melek için “ Her şey” mubahtır. Çünkü onlar ancak kendilerine mubah olan şeyleri yapabilirler. Yapabileceklerinden başkasını yapmaya muktedir olmadıkları için yaptıkları şeylerin tümü kendilerine mubahtır. Oysa insan potansiyel olarak her şeyi yapabilir. Her şeyi yapmaya muktedir olduğu için de ona “ **yapmaması**

gerekenler” hususunda sınırlar belirlenmiştir. İnsanın, insan olarak kalabilmesi bu sirlara uymasıyla ortaya çıkar. Aksi takdirde hayvanlaşır. Hatta hayvan derecesinde bile kalamaz Hayvandan daha aşağı duruma düşer. Tanrıya inanmayan insan utanmaz. Utanmayan insan da hayvanlaşır. Peygamberimiz “ **Utanmayan istediğini yapsın**” buyurmuştur. Dostoyevski de “ **Tanrı yoksa her şey mubahtır**” der.

Nietzsche'nin tarihi bir sözünü hatırlayalım. “ Önünde yayılan sürüyü gözle bir: Ne dünü bilir, ne bugünü, bir o yana sıçrar, bir bu yana, yer uyur ve geviş getirir. Yeniden sıçrar sabahtan akşama, bugünden öbür güne, kısacık hayatında haz ve acılarıyla bağımlı, tepeciklerde yaşar durur. Bu yüzden de ne bir üzüntü, ne de bir bıkkınlık duyar. “ Hayvanlar, sürekli bir unutuş içinde bulunduğundan onun tarihi yoktur. Hayvanlarda geçmiş ve gelecek yoktur. İleriye yönelik bir tasarı yoktur.

Şimdi karar verelim insan olarak yaratılan bizler, insan olarak mı yaşayalım, yoksa olarak mı?www.kadirkeskin.net